

PROCEDURA SOMAȚIEI DE PLATĂ ÎN MATERIE COMERCIALĂ. UNELE ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE (II)

LIVIU UNGUR*

Resumé: La législation de Roumanie permet à présent la possibilité d'obtenir, dans un délai relativement court, un titre exécutoire absolument nécessaire au créancier pour pouvoir passer à l'exécution par huissier du débiteur et, pour finalement réaliser la créance contre lui. Cette facilité s'étend aussi sur la procédure en vue d'obtenir le titre exécutoire.

Ainsi, nous nous sommes proposés dans cette étude, au long de plusieurs de ses chapitres, d'examiner certains aspects théoriques, mais aussi pratiques, de la sommation de payer. Dans ce sens, on a procédé à l'analyse détaillée de la procédure judiciaire de la Section commerciale et de contentieux administratif du Tribunal de Cluj, largement exemplifiée dans le matériel.

Cuvinte cheie: somația de plată, litigii de drept comercial.

1. Competența. Problema soluționării cererii de instanța arbitrală dacă există clauză compromisorie ori un compromis

În ceea ce privește competența materială în procedura somației de plată se reține că, spre deosebire de dreptul comun privind cererile evaluabile în bani, Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 nu face nici o distincție în ceea ce privește criteriul valoric, singura deosebire prevăzută este în funcție de natura cererii, respectiv cererile în materie civilă se depun la judecătorie, iar cererile în materie comercială se depun la tribunal¹.

* Judecător – Tribunalul Cluj.

¹ Astfel într-o speță a Tribunalului Cluj s-a reținut: «Din oficiu, conform dispozițiilor art. 2 alin. 2 din Ordonanța nr. 5/2001, la termenul de astăzi s-a analizat de instanță regularitatea investirii cu soluționarea cererii având în vedere izvorul creanței solicitate la plată de către creditor. Astfel din conținutul minutei aflată în copie la fila 2 a dosarului reiese că între părți a intervenit un contract de împrumut pentru suma de 12.300.000 lei cu obligația de restituire către creditor la data de 02.09.2000. Din conținutul convenției mai sus arătate se desprinde concluzia că, contractul a intervenit

Intr-o speță a fost declinată competența la judecătorie reținându-se că din contractul anexat cererii creditoarei reiese natura civilă a acesteia, că obligația are caracter civil prezumția de comercialitate trasă din art. 4 din Codul Comercial fiind înlăturată. În fapt o societate comercială a închiriat un număr de camere din imobilul proprietatea acesteia unei persoane fizice. Instanța a mai reținut că, contractul ar primi caracter comercial dacă ar avea ca obiect fondul de comerț, ceea ce în cauză nu poate fi reținut.²

Apreciem că în sprijinul acestei soluții poate fi adus ca argument și faptul că noțiunea de fond de comerț este distinctă față de noțiunea de patrimoniu. Or, fondul de comerț reprezintă un ansamblu de bunuri mobile și imobile, corporale sau incorporale, afectate de comerciant desfășurării unei activități comerciale iar patrimoniu reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor comerciantului care au valoare economică.³ Or, spațiile ce făceau obiectul acelor contracte de închiriere erau accesorii contractelor de muncă ale angajaților creditoarei fiind destinate satisfacerii unor nevoi personale ale angajaților comerciantului.⁴

Privitor la materia competenței teritoriale Ordonanța nr. 5/2001 nu cuprinde vreo prevedere specială ceea ce înseamnă că acestei instituții i se aplică dreptul comun în materie, respectiv regulile cuprinse la art. 5 și urm. C.pr.civ.

între două persoane fizice și poartă asupra unei obligații eminentemente civilă, nefiind plasată în sfera de cuprindere a actelor și faptelor de comerț de care face vorbire expres art. 3 și 4 din Codul Comercial. Art. 2 alin. 1 din Ordonanța nr. 5/2001 stabilește că, indiferent de valoarea obiectului, cererile în materie civilă se depun la judecătorie, iar cererile în materie comercială se depun la tribunal. Așa cum rezultă din cele ce preced, cererea depusă de creditor în prezenta cauză are natură civilă, izvorul obligației constituindu-l contractul de împrumut de consumație reglementat substanțial de dispozițiile art. 1576 și urm. din Codul Civil, așa încât în cauză devin incidente dispozițiile art. 158 și 159 pct. 2 C.pr.civ. Prin urmare, Tribunalul va declina competența de soluționare a prezentei cauze, stabilind competența în favoarea Judecătoriei Cluj-Napoca, ținând seama și de dispozițiile art. 5 din Codul de procedură civilă la stabilirea competenței teritoriale, întrucât Ordonanța nr. 5/2001 nu cuprinde vreo prevedere derogatorie referitoare la competența teritorială”.

² Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 603/2004 (nepublicată).

³ A se vedea în acest sens, Stanciu D. Cârpenaru, *Drept Comercial Român*, Editura All Beck, 2001, p. 112.

⁴ A se vedea pentru dezvoltări, Smaranda Angheni, *Câteva aspecte privind consecințele juridice ale includerii imobilelor în fondul de comerț*, în *Revista Curierele Judiciar*, nr. 5/2002, p.8.

Astfel, într-o speță⁵, s-a ridicat din oficiu excepția necompetenței teritoriale și s-a dispus declinarea competenței în favoarea altei instanțe deopotrivă competente. În opinia noastră este greșită o atare soluție, deoarece s-a ignorat caracterul relativ al normelor ce guvernează materie competenței teritoriale în procesul comercial de drept comun. Într-o atare situație judecătorul de somație de plată nu poate analiza din oficiu excepția necompetenței teritoriale ci aceasta trebuie să fie invocată de debitor. Cu toate acestea nu în toate cazurile se poate invoca cu succes necompetența teritorială a instanței sesizate. O situație elocventă este reliefată de situația în care deopotrivă sunt cel puțin două instanțe competente când dreptul de a alege una dintre instanțele competente din punct de vedere teritorial aparține creditorului⁶, debitorul neputând să ridice vreo obiecțiune cu privire la acest aspect.⁷

În practica judiciară și în literatura de specialitate s-a pus problema dacă pot soluționa pe baza procedurii prevăzute de Ordonanța nr. 5/2001 numai instanțele de judecată sau dacă cererea poate fi supusă examinării și pe calea arbitrajului în temeiul unei clauze compromisorii ori unui compromis arbitral.

Astfel, unii autori⁸ au apreciat că norma prevăzută la art. 2 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 nu are caracter imperativ și nu exclude astfel ca cererile de somație de plată să poată fi soluționate și pe calea arbitrajului. S-a concluzionat plecându-se de la natura cererii și conținutul cererii de somație de plată că, în cazul în care părțile au stipulat o clauză compromisorie ori există un compromis arbitral, competența de soluționare a cererii revine instanței arbitrale potrivit art. 343³ C.pr.civ. S-a remarcat totuși că în situația în care părțile au prevăzut că numai anumite litigii legate de raporturile juridice dintre acestea sunt de competența arbitrajului și nu au exclus expres folosirea procedurii somației de plată, astfel de cereri ce exced limitelor clauzei compromisorii vor putea fi soluționate de instanțele de judecată pe calea somației de plată⁹.

⁵ Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 546/C/2004 (nepublicată).

⁶ A se vedea art. 12 C.pr.civ.

⁷ Curtea de Apel Brașov, decizia nr. 385/R/31.05.2002 și Tribunalul Covasna, sentința civilă nr. 1305/29.10.2002, în Culegere...M. Justiției, p. 279.

⁸ C. Leaua, ș.a., op.cit., p.7-9; Gh. Buta, op. cit., p.455 și M. Stancu, op.cit., p. 266.

⁹ Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 638/C/2004 (nepublicată). Instanța a statuat că excepția necompetenței materiale a tribunalului nu este fondată întrucât din modul în care a fost concepută clauza compromisorie s-a dedus că părțile nu au înțeles să excludă în mod expres folosirea procedurii somației de plată.

Astfel, într-o speță¹⁰ s-a decis că existența unei clauze compromisorii între părți face ca și cererea de emiterea unei ordonanțe de somație de plată să fie de competența instanței arbitrale. Într-o atare ipoteză dacă este sesizată instanța de judecată aceasta nu are căderea să soluționeze cererea creditorului și nici să dispună declinarea competenței și trimiterea dosarului instanței arbitrale competente. S-a argumentat acest punct de vedere pe considerentul că o instanță civilă nu poate sesiza decât tot o instanță de judecată și deci nu poate sesiza prin declinator de competență o instanță arbitrală cu soluționarea litigiului și aceasta din urmă nu se poate investi în acest mod deoarece arbitrajul se desfășoară potrivit unor reguli specifice care vor trebui să fie stabilite sau acceptate de părți, atunci când nu s-au stabilit prin contract.

În sens opus s-a decis într-o speță¹¹, că instanța nu poate face abstracție de clauza compromisorie înscrisă în contract și a dispus în acest sens declinarea competenței Tribunalului Arbitral de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a jud. Cluj.

Într-o altă speță¹², s-a reținut că este întemeiată susținerea recurenței debitoare, în sensul că, potrivit clauzelor contractuale, instanța competentă să soluționeze cererea este instanța arbitrală, iar nu instanța judecătorească.

În ceea ce ne privește pentru a da o rezolvare temei puse în discuție vom porni la o analiză a instituției arbitrajului și apoi vom preciza în ce măsură există compatibilitate între cele două proceduri.

Arbitrajul este cunoscut ca instituția de drept procesual civil prin care se instituie o jurisdicție privată prin intermediul căreia soluționarea litigiilor este sustrasă jurisdicțiilor de drept comun.

Sesizarea tribunalului arbitral se face de către reclamant printr-o cerere scrisă sau printr-un proces-verbal încheiat în fața tribunalului arbitral și semnat de părți sau numai de reclamant, precum și de arbitrii.

În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, căreia legea i-a recunoscut acest drept, toate atribuțiile ce revin instanței judecătorești referitoare la constituirea tribunalului arbitral vor fi exercitate de acea instituție, conform regulamentului acestei instituții, dacă prin acel regulament nu se dispune altfel.

¹⁰ Curtea de Apel Cluj, decizia nr. 1742 din 10 octombrie 2002, în Culegere..., pp. 358-362.

¹¹ Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 321/C/ 06.02.2004 (nepublicată).

¹² Curtea de Apel Galați, decizia nr. 778/R/20.08.2002, în Culegere... M.Juстиției, p.279.

Din economia dispozițiilor art. 2 alin. 1 din OG nr. 5/2001 ar părea că numai instanțele de judecată pot soluționa cererea creditorului de a emite ordonanța privind somația de plată. Nimic nu se opune însă ca părțile să prevadă în mod expres printr-o clauză compromisorie ori într-un compromis arbitral ca litigiile dintre ele să fie rezolvate de un tribunal arbitral iar dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute de OG 5/2001, tribunalul arbitral să poată examina cererea creditorului pe baza acestei proceduri speciale.

Din această perspectivă suntem de acord cu opinia conform căreia printr-o clauză compromisorie ori un compromis arbitral părțile pot supune cererea unui tribunal arbitral care poate s-o examineze uzând de dispozițiile OG 5/2001. Într-o atare situație, creditorul trebuie să sesizeze el însuși tribunalul arbitral această instanță neputându-se sesiza în alt mod. Cu toate acestea suntem de părere că, dacă părțile convin să delege soluționarea litigiilor unei instituții de arbitraj permanente, iar una dintre ele încalcă această obligație și sesizează instanța de judecată de drept comun, această din urmă instanță examinând convenția arbitrală și soluționând excepția de necompetență funcțională a instanței poate dispune declinarea soluționării cererii instituției de arbitraj permanente sedentare, cum ar fi spre pildă instituțiile de arbitraj organizate pe lângă camerele de comerț și industrie județene. Aceste instituții având activitate jurisdicțională pot fi investite prin declinatorul instanței de judecată ce se declară necompetentă iar în cazul ivirii unui conflict negativ de competență acesta va fi regularizat de instanța de judecată superioară instanței de judecată ce și-a negat competența.

Totodată, suntem de părere că cererea în anulare a eventualei ordonanțe prin care tribunalul arbitral admite cererea debitorului este de competența instanței de judecată prevăzute expres la art. 364 C.pr.civ.

2. Timbrajul cererii

La scurt timp de la intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 5/2001 s-a adoptat Ordonanța Guvernului nr. 34/2001 prin care s-a modificat Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, în sensul că s-a introdus la art. 3 după lit. o un nou text ce face obiectul lit. o¹ prevăzându-se că cererile pentru emiterea somației de plată se timbrează cu suma de 300.000 lei. Ulterior, prin Ordonanța nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale și apoi prin HG nr. 1278/2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a acesteia, s-a prevăzut, începând cu anul 2003, că cererile pentru emiterea somației de plată se timbrează cu 342.000 lei.

Pentru anul 2004 sumele provenite din taxele judiciare de timbru prevăzute de lege se includ în categoria veniturilor la bugetul local¹³. Nivelul actualizat pentru anul 2004 al sumei datorată cu titlu de taxă judiciară de timbru pentru cererile pentru emiterea somației de plată este același cu cel din anul 2003 respectiv 342.000 lei conform Cap. II Anexa la HG. 44/2004.

La Tribunalul Cluj s-au timbrat în mod constant cererile privind emiterea somației de plată conform dispozițiilor legale mai sus arătate. În perioada în care a fost în vigoare norma prevăzută la art. 8 din OG 5/2001 potrivit căreia ordonanța privind somația de plată era atacată cu acțiune în anulare, s-a calificat această cale de atac ca fiind o cale specială de atac de reformare și cât privește materia taxelor judiciare de timbru a fost inclusă în categoria « cereri pentru exercitarea căilor ordinare de atac » și a fost taxată cu 50 % din taxa datorată pentru cererea de admitere a somației de plată. Astfel, s-a timbrat la început cu 150.000 lei iar apoi conform HG nr. 1278/2002 cu suma de 171.000 lei. Chiar și după modificarea textului art. 8 din OG 5/2001 prin Legea nr. 295/2002 în sensul că ordonanța de emitere a somației de plată se atacă cu cerere în anulare s-au timbrat în continuare cererile în anulare cu suma de 171.000 lei, menținându-se aceeași calificare a cererii în anulare.¹⁴

În opinia noastră, taxa judiciară de timbru aferentă soluționării cererii în anulare se datorează și pentru examinarea cererii în anulare formulate în temeiul art. 8 alin. 1 din OG 5/2001. Pe de o parte, cererea în anulare nu poate fi considerată ca o cerere de reformare cu atât mai mult cu cât în prezent din punct de vedere al timbrării căilor de atac de

¹³ A se vedea art. 295 alin. 11 lit.b din Legea nr.571/2003 Codul Fiscal. Conform dispozițiilor art. 268-269 din HG nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, taxele instituite prin Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, constituie integral venituri proprii ale bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor sau sectoarelor municipiului București, după caz, în funcție de sediul autorităților publice care soluționează cererile ce intra sub incidența aplicării reglementărilor privind taxele judiciare de timbru. La nivelul municipiului București, taxa judiciară de timbru se încasează direct la bugetele locale ale sectoarelor acestuia, în funcție de raza teritorială unde se afla autoritățile publice care soluționează acțiunile și cererile ce intra sub incidența Legii nr. 146/1997.

¹⁴ Tribunalul Cluj, sentința civilă nr. 457/C/2004 (nepublicată), prin care s-a dispus anularea ca netimbrată a cererii în anulare pe motiv că nu s-a depus la dosar în termenul fixat de instanță dovada achitării taxei judiciare de 171.000 lei și a timbrului judiciar în valoare de 1.500 lei.

reformare art. 11 alin.1 din Legea nr. 146/1997 se referă exclusiv la apel și recurs. Pe de altă parte, ar fi și o inechitate de tratament juridic între creditor ce apelează la procedura somației de plată pentru obținerea unui titlu executor pe o cale mai scurtă și pe baza unei proceduri sumare și debitor care încearcă prin cererea în anulare să paralizeze eficiența ordonanței obținute de creditor în procedura somației de plată. Nu vedem nici o schimbare a pozițiilor creditorului și debitorului în cererea în anulare din punct de vedere procesual, instanța analizează cererea în anulare pe baza aceleași proceduri și a acelorași mijloace de probă ca și în etapa examinării cererii de somație de plată.

Temeiurile cererii în anulare vor putea fi analizate exclusiv prin prisma cerințelor prevăzute la art. 1 alin.1 din OG nr. 5/2001 ce au fost avute în vedere și cu ocazia examinarea cererii de somație de plată. Debitorul nu are căderea să invoce în cererea în anulare alte aspecte decât să susțină netemeinicia ordonanței atacate din perspectiva acelorași dispoziții.

Nu putem fi de acord cu opiniile exprimate în literatura de specialitate și cu o parte a jurisprudenței care a decis că cererea în anulare trebuie timbrată la valoarea pretențiilor reclamate de creditor ori la jumătate din taxa datorată la suma contestată.¹⁵

În ceea ce privește timbrul judiciar pentru majoritatea cererilor de emiteră a ordonanței de somație de plată s-a timbrat cu timbru mobil judiciar în valoare de 3.000 lei conform dispozițiilor art. 3 alin. 1 din OG nr. 32/1995 modificată prin Legea nr. 123/1997 iar cererile în anulare cu 1.500 lei indiferent de valoarea obiectului acestora. S-a considerat că, dacă legiuitorul a stabilit o taxă fixă pentru cererea de emiteră somației de plată indiferent de valoarea obiectului cererii urmând aceeași rațiune, s-a apreciat că și pentru timbrarea cererii cu timbrul judiciar nu ar trebui să se facă nici o distincție. Deși în majoritatea cauzelor soluționate la Tribunalul Cluj s-a adoptat acest punct de vedere apreciem mai justă opinia conform căreia timbrul judiciar trebuie stabilit conform art. 3 alin. 1 și 2 din OG 32/1995 cu modificările și completările ulterioare, adică în funcție de valoarea creanței solicitată de creditor.

Într-o speță Tribunalul Cluj a examinat cu prioritate excepția insuficienței timbrării a cererii de emiteră a somației de plată deși

¹⁵ A se vedea în acest sens, B. Papadopol, op.cit., p.101-103, D.P.Sângeorzan, C.N.Popa, op.cit, în Dreptul nr. 6/2000, p.100. Tribunalul Satu Mare, sentința civilă nr. 1565/LC din 18.07.2002, Tribunalul Tulcea sentința civilă nr. 247 din 14.02.2002, Tribunalul Prahova, sentința civilă nr. 2031 din 16.08.2002, Tribunalul Buzău, sentința nr. 2628 din 19.11.2002 citate de L.Uță, C. Jora, op.cit., p. 181.

creditoarea a depus la dosar o cerere de renunțare la judecată invocând faptul că debitoarea a achitat debitul datorat. S-a apreciat că, în speță, creditoarea nu poate renunța la examinarea unei cereri de somație de plată decât dacă instanța este legal sesizată și cererea este timbrată corespunzător. Astfel, s-a reținut că instanța a uzat de dispozițiile art. 20 alin. 2 din Legea nr. 146/1997 punându-i se în vedere reprezentantului creditoarei completarea taxei judiciare de timbru iar acesta nu s-a conformat, motiv pentru care în temeiul art. 21 alin. 3 din aceeași lege coroborat cu dispozițiile art. 35 alin. 5 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 146/1997 aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 760/C/1999 s-a anulat cererea ca insuficient timbrată.

3. Procedura de soluționare. Hotărârea instanței

După abrogarea expres directă a art. 4 alin. 1 din OG 5/2001 prin art. I pct. 1 din OUG nr. 142/2002 începând cu data de 5 noiembrie 2002 toate cererile de emiteră a somației de plată s-au examinat cu citarea părților.

Într-o speță soluționată de Tribunalul Cluj¹⁶ s-a invocat pe calea cererii în anulare că prima instanță a încălcat dispozițiile art. 4 alin. 2 din OG nr. 5/2001 emițând ordonanța de somație de plată fără citarea părților. S-a statuat de către instanță, corect după opinia noastră, că în redactarea inițială a textelor OG nr. 5/2001, în art. 4 s-a prevăzut regula generală că pentru soluționarea cererii prin care s-a declanșat procedura somației de plată, citarea părților nu este obligatorie, textul art. 4 alin. 1 din această ordonanță permițând judecătorului să procedeze la examinarea cererii și a înscrisurilor depuse în susținerea acesteia fără citarea părților. În conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. 2 din același act normativ, în forma inițială, numai atunci când consideră necesar pentru soluționarea cererii, deci cu titlu de excepție față de regula instituită la art. 4 alin. 1, judecătorul poate să citeze părțile pentru explicații și lămuriri, precum și pentru a stăruie în efectuarea plății sumei datorate de către debitor ori prin înțelegerea părților asupra modalității de plată.

Acest text de lege a fost modificat prin Legea nr. 295/2002 intrată în vigoare la data de 5 iunie 2002 prin care s-a dispus ca, pentru soluționarea cererii, în toate cazurile judecătorul dispune citarea părților potrivit

¹⁶ Tribunalul Cluj, sentința civilă nr.5528/06.12.2002, dosar 12686/2002 (nepublicată). În acest sens a fost menținută și Ordonanța nr. 3849 din data de 29.08.2002 a Tribunalului Cluj prin sentința pronunțată în dos. nr. 11283/2002 (nepublicată)

dispozițiilor Codului de procedură civilă referitoare la pricinile urgente. Numai că prin această lege, dispoziția art. 4 alin. 1 din OG nr. 5/2001 a rămas nemodificată, nefiind expres ori implicit abrogată. Că este așa rezultă chiar din prevederile OUG nr. 142/2002 intrată în vigoare la data de 5 noiembrie 2002, care abrogă expres art. 4 alin. 1 din OG 5/2001. Se concluzionează astfel, că până la data de 5 noiembrie 2002, în materia procedurii somației de plată, se putea soluționa cererea și fără citarea părților așa încât Ordonanța nr. 4368/C/2002 din data de 24.09.2002 a Tribunalului Cluj a fost menținută ca legală.

De altfel, prin Decizia nr. 188 din 25.06.2002¹⁷, pronunțată după modificarea Ordonanței nr. 5/2001 prin Legea nr. 295/2002, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. 1 din OG 5/2001. În motivarea deciziei, instanța de contencios constituțional a reținut că textul de lege criticat nu a intrat sub incidența modificărilor operate de Legea nr. 295/2002 și că procedura somației de plată este o procedură, de regulă, necontencioasă, excepția constituind-o cazul în care judecătorul dispune, potrivit art. 4 alin. 2 din OG 5/2001, că pentru soluționarea cererii este necesar să citeze părțile. Curtea a mai reținut că Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 reglementează o procedură de urgență, justificată de necesitatea realizării de către creditor, cu celeritate, a creanței sale stabilite printr-un act dintre cele prevăzute la art. 1 alin. 1 din ordonanță și că, emiterea de către judecător, fără citarea debitorului, a ordonanței care conține somația de plată nu știrbește dreptul de apărare al debitorului, care, în conformitate cu dispozițiile art. 8, are deschisă calea acțiunii în anulare, iar potrivit art. 10, poate face contestației la executare, în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă.

În prezent, se verifică regularitatea procedurii de citare și pe calea soluționării cererii în anulare la sesizarea debitorului. Astfel, într-o speță¹⁸, Tribunalul Cluj a reținut că prima instanță a soluționat cererea de emiteră a somației de plată cu nelegala citare a debitoarei și că astfel soluționarea somației de plată cu procedura de citare neîndeplinită față de

¹⁷ Decizia nr. 188 din 25.06.2002 a Curții Constituționale a fost publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 535 din 23.07.2002. Ulterior, prin Decizia nr. 348 din 18 septembrie 2003 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 847 din 27 noiembrie 2003, s-a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. 1 din OG 5/2001, reținându-se că textul a fost *expres abrogat* (subl. Ns. L.U.) prin art. I pct. 1 din OUG nr. 142/2002.

¹⁸ Tribunalul Cluj, sentința civilă nr. 946/25.04.2004 (nepublicată) s-a dispus anularea Ordonanței nr. 1191/2003 (nepublicată).

debitor a lipsit pe acesta de posibilitatea formulării apărării în cauză, încălcându-i-se un drept constituțional.

Cererea de emitere a somației de plată trebuie să aibă conținutul prevăzut la art. 3 din OG nr. 5/2001, text ce se completează cu dispozițiile art. 333 alin. 1, art. 112 și art. 82-83 din Codul de procedură civilă. Acest principiu este valabil și pentru cererea în anulare formulată de debitor. Cu privire la acest din urmă aspect, într-o speță¹⁹, s-a decis anularea ca neregulat introdusă a cererii în anulare pe considerentul că debitoarea nu și-a ales o adresă în România unde să fie îndeplinite actele de procedură, că norma prevăzută la art. 112 C.pr.civ. este imperativă, iar indicarea sediului în Italia face ca procedura de citare să nu poată fi îndeplinită în mod nelegal și prin acest procedeu nu se urmărește altceva decât tergiversarea soluționării cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 4 alin. final din OG 5/2001 se derogă de la regula de drept comun a obligativității întâmpinării consacrate în art. 118 și art. 720⁴ C.pr.civ. iar termenul de depunere a întâmpinării nu este cel prevăzut la art. 114¹ și art. 720⁴ C.pr.civ., ci cel târziu în ziua fixată pentru înfățișare.

Hotărârea pronunțată de judecătorul de somație de plată poate fi în sensul admiterii în tot sau în parte a cererii de somație de plată și emiterea ordonanței ce conține somația de plată a debitorului în vederea achitării sumelor de bani ce fac obiectul cererii creditorului fie în sensul respingerii cererii creditorului.

Hotărârea ce se pronunță se numește ordonanță așa cum se prevede expres la art. 6 alin. 2 din OG nr. 5/2001. Au fost și situații de excepție în jurisprudență când instanța a admis cererea creditorului și a pronunțat o sentință.²⁰

Din conținutul textelor OG 5/2001 se desprinde concluzia că, în regulă generală, judecătorul de somație de plată este dator să stăruie către debitor în efectuarea plății solicitate de creditor ori să determine părțile să ajungă la o înțelegere privind modalitatea de plată, situație în care va pronunța conform art. 5 va pronunța o încheiere prin care va lua act de plata efectuată de debitor ori va lua act de înțelegerea părților cu privire la modalitatea de plată a creanței ce face obiectul cererii de somație de plată.

¹⁹ Tribunalul Cluj, sentința civilă nr. 654/2004 (nepublicată).

²⁰ Tribunalul Cluj, sentința civilă nr. 4018/C/2003 din 29 septembrie 2003 dosar nr. 7837/2003, anulată în parte printr-o altă sentință de admitere în parte a cererii în anulare, sentința civilă nr. 5463/16.12.2003 - dosar 10646/2003 a Tribunalului Cluj (nepublicate).

Încheierea pronunțată de judecător este irevocabilă iar pentru situația în care ia act de înțelegerea părților este titlu executor.²¹

Au fost și cazuri în care părțile au tranzacționat pe calea cererii în anulare formulată de debitor.²²

Cu toate acestea în practică sunt puține cazuri în care eforturile judecătorului de somație de plată se înscriu în regula prescrisă de OG 5/2001, majoritatea cauzelor privesc analiza cererilor fie în sensul admiterii acestora fie în sensul respingerii.

Au fost situații în practică ce au vizat plata creanței pe parcursul soluționării cererii de somație de plată împrejurare față de care creditorul a declarat în scris sub semnătura persoanei autorizate să angajeze societatea față de terți, că renunță la soluționarea cererii. În astfel de situații s-au pronunțat soluții diverse, fie s-a luat act de renunțare în sensul unei renunțări la judecată reglementată de art. 246 C.pr.civ.²³, fie s-a luat act de declarația creditorului asupra plății datoriei și s-a dispus închiderea dosarului²⁴ ori s-a respins cererea creditorului ca fiind nefondată²⁵. Într-o

²¹ Pentru un exemplu în care s-a luat act de tranzacția părților și s-a dispus închiderea dosarului a se vedea, Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 493/C/2004 - dosar nr. 10693/2003 (nepublicată). Instanța a admis cererea creditorului și a luat act de învoiala părților asupra plății creanței pretinse de creditor, înțelegerea scrisă fiind redată în întregime în dispozitivul hotărârii. Remarcăm o eroare comisă de instanță în sensul că s-a emis o ordonanță și nu s-a luat act de înțelegerea părților printr-o încheiere așa cum dispune *in terminis* art. 5 din OG 5/2001.

²² Tribunalul Cluj, sentința civilă nr. 632/C/2004 (nepublicată). Instanța a admis cererea în anulare s-a anulat Ordonanța nr. 4/2004 a Tribunalului Cluj și în reexaminarea cererii s-a luat act de renunțarea creditorului la dreptul de a solicita obligarea debitorului la plata sumei de 490.000 lei cu titlu de penalități de întârziere înțelegerea fiind materializată într-un act autentic întocmit de notarul public convenție prin care părțile au înțeles să stingă litigiul.

²³ Tribunalul Cluj, încheierile civile nr. 472/C/2004, nr. 477/C/2004, nr. 527/C/2004, nr. 532/C/2004, nr. 537/6/C/2004, nr. 538/C/2004, nr. 571/C/2004 (nepublicate). În dispozitivul acestor încheieri s-a prevăzut că sunt supuse recursului în termen de 15 zile de la comunicare. Avem rezerve față de această modalitate de soluționare a cererilor deoarece aceasta nu se înscrie în dispozițiile de excepție prevăzute la art. 5 din OG nr. 5/2001, respectiv ar fi trebuit ca instanța să ia act de plata datoriei de către debitor confirmată prin cererea de renunțare a creditorului și să dispună închiderea dosarului printr-o încheiere irevocabilă, scopul prefigurată de dispozițiile art.1 alin. 1 din același act normativ fiind atins.

²⁴ Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 372/C/2004 (nepublicată). Prin această încheiere instanța a reținut că reprezentantul legal al creditoarei a renunțat la judecată (subl. ns. L.U.) având în vedere faptul că debitoarea a achitat integral creanța și s-a depus copia ordinului de plată aferent plății și copia extrasului de cont care a certificat desfășurarea operațiunii de transfer finalizată cu creditarea contului creditoarei, sens în

altă speță s-a dispus respingerea cererii creditorului ca rămasă fără obiect²⁶.

Apreciem că, în situațiile prezentate mai sus, singura soluție posibilă și legală, ținând seama de dispozițiile speciale ale procedurii somației de plată, derogatorii de la dreptul comun, este pronunțarea unei încheieri prin care să se ia act de plata făcută de debitor, probată de acesta ori confirmată de creditor, încheiere irevocabilă prin care să se dispună închiderea dosarului și care deci nu mai este susceptibilă de vreo altă cale de atac și care nu intră în categoria hotărârilor obligatoriu a fi comunicată cu părțile.

În situația în care judecătorul admite cererea acesta este obligat să precizeze termenul de plată a sumei pentru care s-a emis ordonanța în consonanță cu dispozițiile art. 6 alin. 3 din OG nr. 5/2001, respectiv termenul de plată nu va fi mai mic de 10 zile și nici nu va depăși 30 de zile, fiind posibil ca instanța să stabilească un alt termen dar cu condiția înțelegerii părților. Astfel, plata eșalonată a datoriei nu se poate acorda de către instanță la solicitarea debitorului în lipsa consimțământului expres al creditorului, cu toate că prin art. 5 din OG 5/2001 se derogă de la dispozițiile art. 44 Cod Comercial.²⁷

O derogare de la dispozițiile art. 6 alin. 3 din OG 5/2001 a fost prevăzută în art. 6¹ introdus prin OUG nr. 142/2002 ce vizează posibilitatea judecătorului de somație de plată de a stabili un alt termen de plată ori a eșalona plata, la cererea debitorului, însă numai în cazul creanțelor reprezentând obligații de plata a cotelor din cheltuielile comune fata de asociațiile de proprietari sau locatari, precum și a cheltuielilor de întreținere ce revin persoanelor fizice corespunzător suprafețelor locative pe care le folosesc ca locuințe și ținând seama de motivele temeinice invocate de debitor în ceea ce privește posibilitățile efective de plata.

Fiind un text derogator acesta se interpretează restrictiv și nu este posibilă analogia cu alte situații similare. Bunăoară, furnizorii de utilități au formulat cereri de emitere a somației de plată pentru creanțe ce reprezentau valoarea furniturii și penalități ori majorări de întârziere

care a dispus închiderea dosarului prin încheiere irevocabilă.

²⁵ Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 465/C/2004 (nepublicată). În considerentele acestei hotărâri s-a reținut că s-a efectuat plata sumei solicitate și s-a constatat stinsă prin plată datoria debitoarei. În acest sens, Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 471/C/2004 (nepublicată).

²⁶ Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 415/C/2004 (nepublicată).

²⁷ Tribunalul Cluj, sentința civilă, nr. 183/C/2003 din 17.01.2003-dosar nr. 13172/2002 (nepublicată).

stipulate contractual față de debitorii asociației de proprietari ori locatari. Acești debitori au formulat cereri de eşalonare la plată invocând dispozițiile art. 6¹ din OUG nr. 142/2002. Pe bună dreptate aceste cereri au fost respinse, în lipsa unui acord expres al creditorului, deoarece nu se înscriu în ipoteza normei legale invocate.²⁸

În ceea ce privește autoritatea de lucru judecat a ordonanței de admitere a cererii somației de plată este de reținut că potrivit prevederilor art. 11¹ alin. 1, introdus prin Legea nr. 295/2002 și ulterior modificat prin OUG nr. 142/2002, ordonanța privind somația de plată nu are autoritate de lucru judecat cu privire la fondul raporturilor juridice dintre părți.

În legătură cu acest aspect într-o speță²⁹, s-a respins cererea creditoarei reținându-se că este incidentă excepția autorității de lucru

²⁸ Tribunalul Cluj, sentința civilă, nr. 183/C/2003 din 17.01.2003-dosar nr. 13172/2002 (nepublicată).

²⁹ Tribunalul Cluj, Ordonanța nr. 5496/C/2003 din 17 decembrie 2003-dosar 9650/2003 (nepublicată). Instanța a reținut următoarele: « *Cercetând excepția autorității de lucru judecat invocată, tribunalul o apreciază ca fondată în privința debitului principal, pentru următoarele considerente: Ordonanța nr. 4792/C/2002 a Tribunalului Cluj, anulată irevocabil prin sentința civilă nr. 5416/C/2002 a aceleiași instanțe, în raport de care trebuie cercetate condițiile autorității de lucru judecat, astfel cum sunt acestea conturate de disp. art. 1201 Cod civil, a avut ca obiect suma de 1.210.500.000 de lei, reprezentând contravaloarea facturilor nr. 2505648/2000, nr. 2505725/2001, nr. 2505720/2001, respectiv nr. 2505723/2001. Totodată, prin invocata ordonanță se acordaseră, cu titlu de daune interese moratorii, dobânzi legale de la data de 10.09.2002 și până la achitarea debitului.*

Reiese astfel, fără putință de tăgadă, că suntem în prezența unei cereri deduse judecății, în care figurează aceleași părți, în aceeași calitate, având același obiect, respectiv aceeași cauză juridică.

Este reală susținerea creditoarei în sensul că autoritatea de lucru judecat în materia somației de plată este una relativă, operând doar în ipoteza în care nu s-au schimbat împrejurările avute în vedere la adoptarea ei.

Ori, aceste împrejurări nu pot fi raportate decât la caracterele creanței pretinse, anume cert, lichid și exigibil; de pildă, precum în exemplul redat de creditoare, dacă la momentul primei cereri creanța nu era exigibilă, întrunind ulterior acest caracter, prin ajungerea la scadență a obligației de plată.

Tribunalul apreciază că, în procedura somației de plată, cercetarea, atât în cadrul unei prime cereri, cât și al uneia ulterioare, a întrunirii condițiilor de admisibilitate a procedurii somației de plată trebuie făcută prin prisma probatoriului admisibil în cadrul acestei proceduri.

Nu este posibilă urmarea unei stratageme de genul celei la care a recurs creditoarea, în sensul administrării extrajudiciare, sau chiar judiciare, a unui probatoriu inadmisibil de administrat în procedura somației de plată, cum este raportul de constatare tehnico-științifică grafoscopic, de care ulterior să se servească într-o a doua cerere, în încercarea de a dovedi caracterul cert al creanței.

judecat față de o hotărâre anterioară pronunțată în procedura somației de plată.

4. Investirea cu formulă executorie

Potrivit dispozițiilor art. 5 din OG nr. 5/2001 încheierea prin care judecătorul de somație de plată a luat act de înțelegerea părților asupra plății creanței și a dispus închiderea dosarului constituie titlu executor. Pe cale de consecință, creditorul poate declanșa executarea silită a unei astfel de hotărâri fără a mai urma formalitatea investirii cu formulă executorie incidente fiind dispozițiile art. 374 alin. 1 C.pr.civ.

Din economia dispozițiilor art. 9 alin. 2 din OG 5/2001 reiese că pentru a deveni titlu executoriu și deci a se putea declanșa executarea silită ordonanța ce conține somația de plată trebuie investită cu formulă executorie, conform procedurii prevăzute de Codul de procedură civilă. Numai că pentru a fi investită u formulă executorie ordonanța de somație de plată trebuie să fie irevocabilă. Aceasta devine irevocabilă conform art. 9 alin. 1 și 2 din OG nr. 5/2001 în două situații: ordonanța de admitere în tot sau în parte a cererii creditorului, împotriva căreia nu a fost introdusa cerere în anulare și respectiv, ordonanța împotriva căreia a fost introdusa cererea în anulare, care însă a fost respinsă prin hotărâre rămasă irevocabilă prin nerecurare ori prin respingerea recursului.

Prin urmare, se constată că ordonanța de admitere în tot sau în parte a cererii creditorului nu dobândește caracter executoriu nici la data

Dacă am admite teza contrară, s-ar deschide calea eludării condițiilor de admisibilitate și a probatoriului admisibil în procedura somației de plată prin recurgerea, spre exemplu, la o cerere de asigurare de dovezi, în cadrul căreia să se administreze probe inadmisibile în procedura somației de plată, spre pildă expertize, martori, asigurare de dovezi de care ulterior să se uzeze într-o astfel de procedură.

Ca atare, neputând ține cont, în procedura sumară a somației de plată, de raportul de constatare grafoscopică, tribunalul apreciază că împrejurările avute în vedere la soluționarea primei cereri de somație de plată nu s-au schimbat, fiind astfel întrunite condițiile autorității de lucru judecat prevăzute de disp. art. 1201 Cod civil.

În consecință, în temeiul art. 166 C.pr.civ. raportat la art. 1201 Cod civil, va respinge cererea creditoarei pentru autoritate de lucru judecat.

Împrejurarea că, prin prezenta cerere, se solicită, cu titlu de daune interese moratorii, penalități de întârziere, în considerarea mențiunii înscrise în acest sens pe facturi, iar nu dobânzi legale, nu schimbă datele problemei, cât timp acesta este un petit accesoriu, ce urmează soarta celui principal.”

pronunțării acesteia, după cum arată un autor³⁰, ci dobândește caracter executor doar în momentul în care rămâne irevocabilă.³¹

Ordonanța de somație de plată nu poate fi asimilată cu o hotărâre de fond pronunțată în materie comercială așa cum se dispune în prezent la art. 720⁸ C.pr.civ. pentru executarea căreia să nu fie necesară învestirea cu formulă executorie. Procedura somației de plată reglementată în OG nr. 5/2001 este o procedură specială, derogatorie de la dreptul comun. În situația în care se dorea ca titlul obținut în urma utilizării acestei proceduri să poată fi pus în executarea fără alte formalități și să dobândească efect executor de drept la data pronunțării ordonanței de somație de plată, nu ar fi împiedicat cu nimic legiuitorul să prevadă un text similar celui de la art. 720⁸ C.pr.civ. ori pur și simplu să fi cuprins o normă de trimitere la acest din urmă text de lege.

Altfel spus, atât cererea în anulare formulată de debitor cât și recursul declarat de debitor împotriva sentinței de respingere a cererii în anulare au efect suspensiv de executare, pentru recurs fiind o derogare de la dispozițiile art. 300 alin. 1 C.pr.civ.

Prin urmare, deși irevocabilă, ordonanța de somație de plată nu poate fi pusă în executare silită dacă nu este învestită cu formulă executorie.

Practica Tribunalului Cluj în materie este constantă în acest sens, deși s-au formulat cereri de învestire cu formulă executorie a ordonanței ce cuprinde somația de plată înainte de momentul rămânerii irevocabile.³²

³⁰ A se vedea M.Voicu, op. cit., pp.61-62.

³¹ A se vedea pentru un punct de vedere asemănător, Gh.Buta, op.cit., pp.501-502.

³² Tribunalul Cluj, încheierea civilă din data de 15 ianuarie 2003-dosar 5188/2002 (nepublicată). Prin această hotărâre Tribunalul a respins cererea de învestire cu formula executorie a Ordonanței nr. 2219/C/2002 pronunțată în dosarul nr. 5188/2002, pe considerentul că nu este irevocabilă. S-a mai reținut că prin sentința civilă nr. 3857/C/2002 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosar nr. 7215/2002 s-a respins cererea în anulare intentată de debitoare și că, deși sentința prezintă în dispozitiv mențiunea irevocabilă, această consemnare este eronată. S-a mai reținut că în minuta hotărârii redactate cu ocazia deliberării s-a trecut că sentința civilă nr. 3857/2002 este definitivă și s-a menționat că poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile (corect 10 zile) de la comunicare. S-a constatat că, calea de atac nu este dată de judecător ci de lege, ori mențiunea irevocabilă din dispozitivul sentinței redactate nu produce nici un efect și, față de împrejurarea că sentința nu a fost comunicată cu debitoarea, aceasta este în drept să exercite calea de atac a recursului prevăzut la art. 8 alin. final din OG 5/2001. În final, s-a reținut că ordonanța de somație de plată nefiind irevocabilă nu poate fi învestită cu formulă executorie. În același sens, a se vedea Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 1506/2004 (nepublicată). Prin această hotărâre s-a respins cererea de învestire cu formulă executorie a ordonanței de somație de plată deoarece împotriva acesteia a fost

Într-o altă speță s-a respins cererea de investire cu formulă executorie pe motivul că ordonanța de somație de plată nu a fost legal comunicată cu debitoarea³³.

5. Executarea silită. Aspecte privind contestația la executare

În lipsă de alte dispoziții legale speciale executarea silită a titlului executor obținut în urma investirii cu formulă executorie a ordonanței de somație de plată se face potrivit dispozițiilor de drept comun conținute în Codul de procedură civilă.

Conform dispozițiilor art. 10 alin. 1 din OG nr. 5/2001 persoana interesată poate face contestație la executare, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă. Deși s-a spus că textul restrânge categoria persoanelor ce pot formula contestație la executare față de textul art. 399 alin. 1 C.pr.civ. ce conține o categorie în plus respectiv persoanele vătămate prin executare socotim că și aceste persoane vor putea formula contestație la executare în cazul în care se pune în discuție executarea unei ordonanțe ce conține somația de plată deoarece textul art. 10 alin. 1 din OG 5/2001 poate fi completat cu textul art. 399 alin. 1 C.pr.civ. între aceste texte nefiind nici o contradicție.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. 2 din OG nr. 5/2001 așa cum a fost modificat prin OUG nr. 142/2002, dacă debitorul formulează contestație la executare pe această cale poate invoca apărări de fond împotriva titlului executor cu excepția cazului în care a formulat cerere în anulare împotriva cererii de admitere a cererii creditorului.

Apreciem că textul amintit anterior constituie o derogare de la norma de principiu consacrată în art. 399 alin. 3 C.pr.civ. conform căreia în cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o alta cale de atac. Or, pe de o parte, prin ipoteză, suntem în prezența unui titlu executoriu emis de o instanță judecătorească iar pe de altă parte pentru invocarea unor astfel de apărări există o cale de atac specială, respectiv cererea în anulare.

introdusă cererea în anulare prevăzută la art. 8 din OG nr. 5/2001.

³³ Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 1580/2004 (nepublicată). În același sens Tribunalul Cluj, încheierea civilă nr. 1468/26.04.2004 (nepublicată). În sensul admiterii cererilor de investire cu formulă executorie a ordonanțelor de somație de plată irevocabile a se vedea Tribunalul Cluj, încheierea civilă, nr. 922/25.03.2004, nr. 923/2004, nr. 983/2004, nr. 984/2004, nr. 985/2004 (nepublicate).

Credem că legiuitorul a dorit să acorde o șansă debitorului care nu a uzat, din diferite motive, de calea de atac a cererii în anulare, supunând astfel, criticile sale pe calea contestației la executare.³⁴

Pe calea contestației la executare exercitată de debitor în condițiile mai sus arătate nu se pot invoca alte apărări decât cele ce puteau fi invocate pe calea cererii în anulare, altfel spus nu se poate transforma contestația la executare într-o judecată pe fond a raporturilor dintre creditor și debitor. Dacă nu s-a permis pe calea cererii în anulare a invocării ca motive a apărărilor de fond nu vedem pentru ce rațiuni, atunci când debitorul, voit sau nu, înțelege să nu intenteze cerere în anulare ar putea, totuși, utilizând calea contestației la executare, să transforme procedura somației de plată dintr-o procedură specială derogatorie de la dreptul comun în chiar exact contrariul. Acestea sunt considerentele pentru care nu suntem de acord cu opinia exprimată în literatura de specialitate conform căreia debitorul are căderea să formuleze apărări de fond în contestația la executare, cu condiția ca acestea să fie altele decât cele din acțiunea în anulare din procedura somației de plată³⁵.

În ceea ce privește competența de soluționare a contestației la executare considerăm că, dacă aceasta este declanșată de debitor și vizează și formularea unor apărări de fond împotriva titlului executor, cererea trebuie calificată drept contestație la titlu și soluționarea acesteia este de competența exclusivă a instanței ce a pronunțat titlul ce se execută conform dispozițiilor art. 400 alin. 2 teza I C.pr.civ.

Prin urmare, în procedura somației de plată în materie comercială, unde competența de primă instanță aparține exclusiv tribunalului, numai această instanță are competența să soluționeze contestația la titlu³⁶.

³⁴ Suntem de acord cu opinia exprimată în literatura de specialitate conform căreia ar trebui, *de lege ferenda*, eliminată această prevedere derogatorie, după cum a fost eliminată și posibilitatea creditorului de a cere instanței sesizate cu cererea de somație de plată să procedeze, în condițiile dreptului comun, la judecarea în fond a cauzei. A se vedea, Gh. Buta, op.cit., p. 503.

³⁵ A se vedea Ș. Nicolae, op.cit., pp.12-13. Autorul susține că astfel este respectată și excepția restrictivă formulată în art. 11¹ din OG 5/2001 conform căreia ordonanța și hotărârile pronunțate de instanță nu au autoritate de lucru judecat privitor la fondul raporturilor dintre părți, că prin formularea altor apărări de fond decât cele din acțiunea în anulare, autoritatea de lucru judecat este respectată, nefiind identitate de cauză între acțiunea în anulare și contestația la executare. Pentru un punct de vedere contrar a se vedea Gh. Buta, op.cit., p.503, nota nr. 3 de subsol.

³⁶ A se vedea pentru dezvoltări, relativ la un studiu de caz în care, între altele, s-a pus în discuție calificarea contestației la executare privind o ordonanță de somație de plată și instanța competentă să o judece, M.N. Costin, C.M. Costin, *Novația prin schimbarea*

Pentru ipoteza în care pe calea contestației la executare se invocă nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare sau organul de executare refuza să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege, contestația la executare este calificată ca fiind o contestație la executare propriu-zisă și este de competența instanței de executare, respectiv judecătoria conform dispozițiilor art. 400 alin. 1 coroborat cu art. 373 alin. 2 C.pr.civ.

obiectului obligației instituită printr-un titlu executor, ipoteză de caducitate a aceluși titlu, în Revista de Drept Comercial, nr. 4/2004, pp. 259-269.